

שם הקורס: הבעה עברית
מס' הקורס: 81360
היקף הקורס: הרצאה: 2 ש"ש
נקודות זכות: 2 נ"ז
קורסי קדם: אין

המרצה: גב' שלומית בלום ששון
דוא"ל: shlomit5@gmail.com
שעות קבלה: בתאום מראש

מטרות הקורס:

1. שיפור השליטה של הסטודנט בשתי הפעולות האורייניות : ההבעה בכתב וההבעה בע"פ.
2. שימוש בטקסטים להרחבת אוצר המילים וצירופי הלשון והתמודדות עם מבנים תחביריים מגוונים.
3. הקניית כלים ודרכי כתיבה: תשובה, פסקה, ומאמר תוך בדיקת קשרים לוגיים בטקסט.

תיאור מהלך הקורס והדרישות:

בשיעור הראשון תתקיים בחינת מיון מועמדים לקורס הבעה עברית. סטודנטים אשר יעברו את הבחינה בציון 75, יהיו זכאים לקבלת פטור מהקורס. כל יתר הסטודנטים ישתתפו באופן פעיל בקורס. הקורס ברובו יהיה פרונטלי. במסגרת הקורס המרצה תקיים מספר שיעורים באופן א-סינכרוני, זאת אומרת שהסטודנטים יקבלו את חומרי הלימוד ואת התרגילים במודל / במייל, והם ידרשו לבצע את המטלות ולשלוח אותן למרצה.

דרישות הקורס:

- א. היבחנות בבחינת מיון מועמדים ועמידה במבחן בציון 75.
- ב. נוכחות חובה במפגשים. ניתן להיעדר 20% מהשיעורים.
- ג. הכנת שיעורי בית ותרגולים.
- ד. עמידה במבחן סיום בציון 75

הרכב ציון הקורס:

- א. הכנת שיעורי בית והגשת תרגילים - 20%
- ב. עמידה במבחן סיום בציון 75 - 80%

הערות עבור סטודנטים שאינם זכאים להתאמות בעקבות מלחמת "חרבות ברזל".

- א. בחינת מיון - סטודנט יהיה זכאי להיבחן בבחינת המיון לצורך קבלת פטור בשיעור הראשון.
- ב. נוכחות - סטודנט שיעדר למעלה מ - 20% לא יוכל לגשת לבחינת הסמסטר .
- ג. מועד הגשת התרגילים - סטודנט נדרש להגיש את תרגילי ההגשה במועד שיקבע מראש.
- ד. הערכה על מטלות - הערכה על הגשת התרגילים, תינתן בתנאי שציון בחינת הסיום הוא 75 ומעלה.
- ה. מועד הבחינה - אם הבחינה תתקיים בשיעור האחרון, הסטודנט יידרש להשלים שיעור נוסף בתיאום מראש עם המרצה.

הערות עבור סטודנטים שזכאים להתאמות בעקבות מלחמת "חרבות ברזל".

- א. בחינת מיון - סטודנט יהיה זכאי להיבחן בבחינת מיון נוספת במועד שייקבע בתיאום עם המרצה.
- ב. נוכחות – בהתאם לנוהל מילואים בנסיבות חירום, ניתן יהיה להיעדר עד חמישה שיעורים.
- ג. מועד הגשת התרגילים - סטודנט שלא יעמוד במועד הגשת התרגילים, יהיה זכאי להגשת המטלות במועד אחר בתיאום עם המרצה.
- ד. תמיכה לימודית – סטודנט יהיה זכאי לקבל את כל החומר הנלמד מהמרצה כולל השלמות, תגבורים ושעות פרטניות לפי הצורך ובתיאום עם המרצה.
- ה. תוספת זמן – סטודנט ששירת 10 ימים ברצף במהלך הסמסטר, או 21 ימים במצטבר בסמסטר, זכאי לקבל תוספת של 25% לכל שעת בחינה של סוף הסמסטר, אך לא בנוסף להארכת זמן קבועה או כל הארכה אחרת.
- ו. הערכה על מטלות - הערכה על הגשת תרגילים תינתן בתנאי שציון בחינת הסיום הוא 75 ומעלה.
- ז. מועד הבחינה - אם הבחינה תתקיים בשיעור האחרון, הסטודנט יידרש להשלים שיעור נוסף בתיאום מראש עם המרצה.
- ח. בחינות מיוחדות - סטודנט שנבצר ממנו להגיע למועד הבחינה, יהיה זכאי להיבחן במועד אחר בעבור כל מועד שהפסיד.

נושאי הלימוד:

א. קריאת מאמרים והעיסוק בהם במספר מישורים:

1. הבנת הנקרא:
    - 1.א. דיון במשמעותם של מילים בהקשרי הטקסט ובהקשרים נוספים.
    - 1.ב. מילות הוראה ומילות שאלה.
  2. עיסוק במבנה המאמר.
  3. דיון בסוגיות הלשוניות של המאמר: סוגיות תחביריות, המילים הנרדפות, המילים הניגודיות, היכללות (הכללה) והשדות הסמנטיים שלהם.
- ב. הבעה בכתב:
1. כתיבת מאמר טיעון. (צמוד טקסט או טקסט חופשי).

ג. עיסוק בנושאים לשוניים שאינם צמודי טקסט כמו:

1. שם המספר – חזרה על המספר המונה, המספר הסודר, המספר הכפלי, המספר הסתמי והמספר החלקי.
2. שיבושי לשון נפוצים והצגת הדרך הנכונה והראויה לאמירת הדברים
3. כללי הפיסוק.
4. סוגי פסקות (פסקת הנמקה, פסקת הסבר, פסקת פירוט, פסקת עימות ופסקת הדגמה)
5. סוגי משפטים וקשרים לוגיים
6. מילות יחס ותקינות

תוצרי למידה:

בסיום הקורס הסטודנטים ישפרו את רמת השפה העברית שלהם בכתב ובעל פה, וכמו כן הם יעשירו את אוצר המילים שלהם, לרבות מילות קישור. הסטודנטים ידעו להבין את המטלה הנדרשת מהם בשאלות. במסגרת לימוד כתיבת מאמר טיעון הם ילמדו לטעון טענות ולנמק נימוקים הגיוניים תוך הקפדה על קשרים לוגיים מתאימים ועל סימני פיסוק.

ספרי הלימוד וחומרי עזר:

- סימונס, א' ורדק, פ' (2020) . עברית סוף הדרך. ירושלים .
- אבניאון, א. (1998). (עורך ראשי). מילון ספיר: מילון עברי-עברי אנציקלופדי בשיטת ההווה. הד ארצי הוצאה לאור.
- אבניאון, א. (2000). מילה במילה: אוצר המילים הנרדפות ניגודים ושדות סמנטיים. אחיאב בית הוצאה לאור.
- חקק, ב. (1993). טעות חזור! לקסיקון חקק לשיפור הלשון. ירושלים.
- משולם, צ. (2002). תרגילים בהבנת הנקרא ובהבעה. מכון מילי – המכון ללמידה יעילה בע"מ. תל אביב.
- עופרן, מ. (1990). מה יש להבין פה...ד. רכס, הוצאה לאור. אבן יהודה.
- צברים, צ. (2000). לשון: חוברת עבודה לבחינות הבגרות. הוצאת כנרת.
- רוזן, מ. (1999). אטימולוגיה- מילה ברגע. חולון.
- רוזנטל, ר. (2001). הזירה הלשונית דיוקן העברית הישראלית. הוצאת עם עובד.

אישור ראש המחלקה להוראה ולימודים כלליים

ד"ר אירה רווח
Ira Ravgh PhD
רמית הוראה-לימודים כלליים
המכללה האקדמית-כרמיאל
אורט בראודה

חתימה